

Prognozētās klimata izmaiņas Latvijā

Āris Jansons
aris.jansons@silava.lv

„Meža apsaimniekošanas perspektīvas”, 8.04.2010.

Struktūra

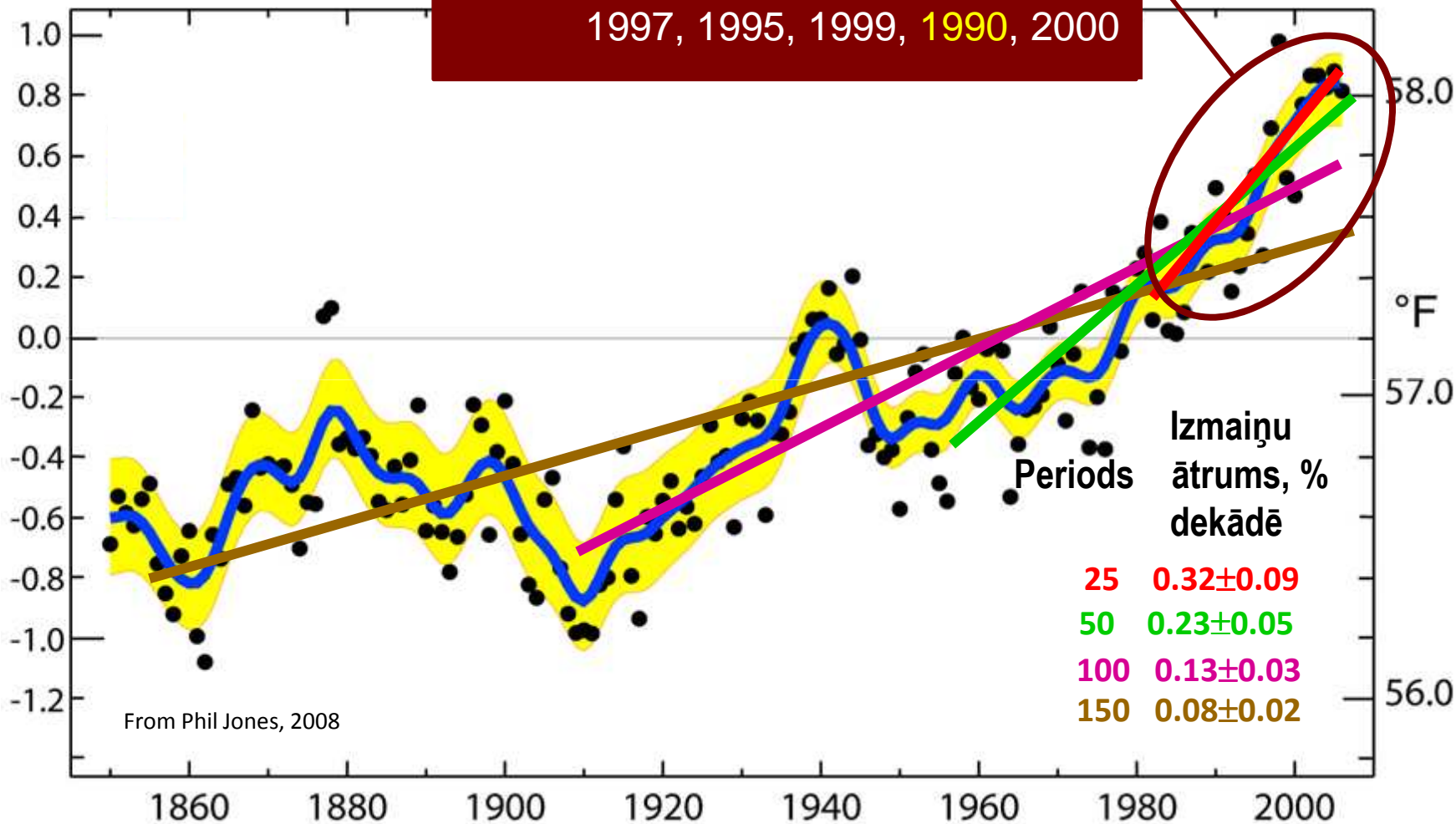
- Novērotās klimata izmaiņas – Eiropas mērogā
- Novērotās klimata izmaiņas – Latvijas mērogā
- Prognozes – Eiropas mērogā
- Prognozes – Latvijas mērogā

Kļaviņš u.c.
“Klimata mainība un globālā
sasilšana”, 2008

Novērotās klimata izmaiņas

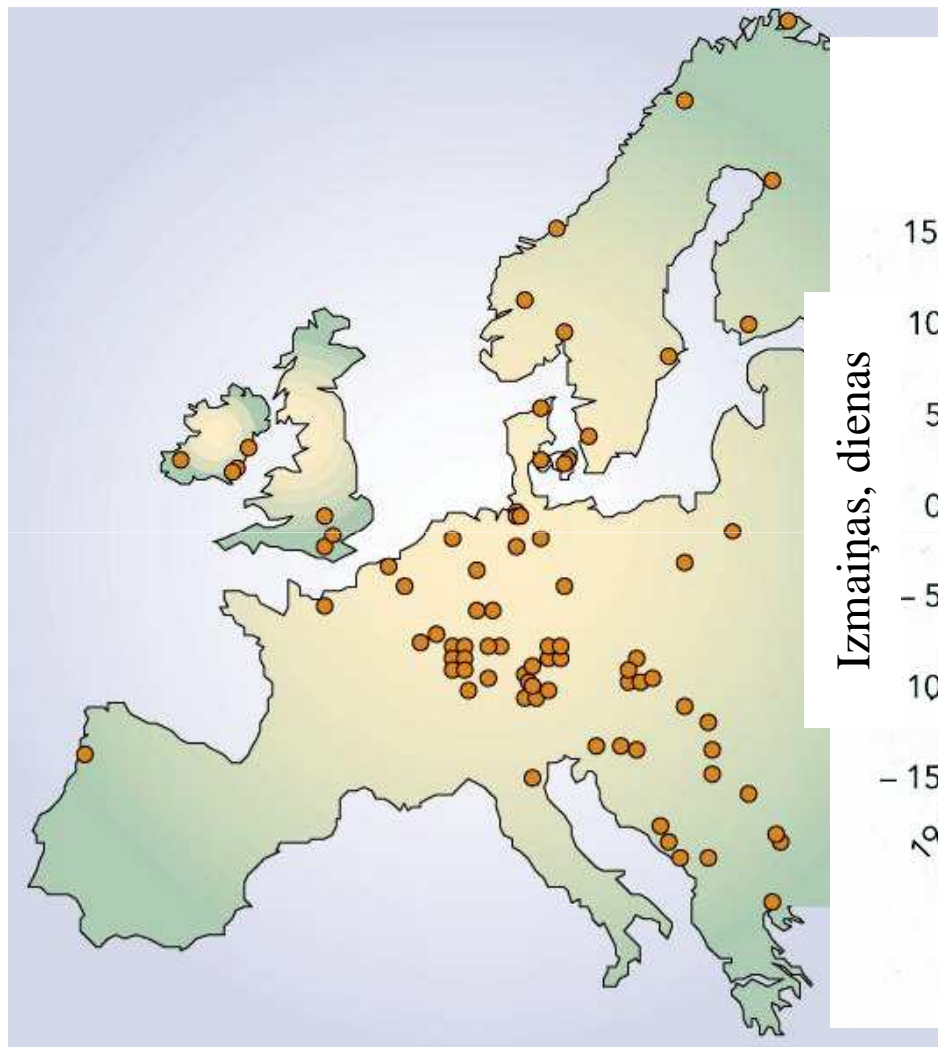
12 karstākie gadi periodā: 1998, 2005, 2003, 2002, 2004, 2006, 2001, 1997, 1995, 1999, 1990, 2000

Temperatūras atšķirība (°F) salīdzinot ar 1961.-1990. g.

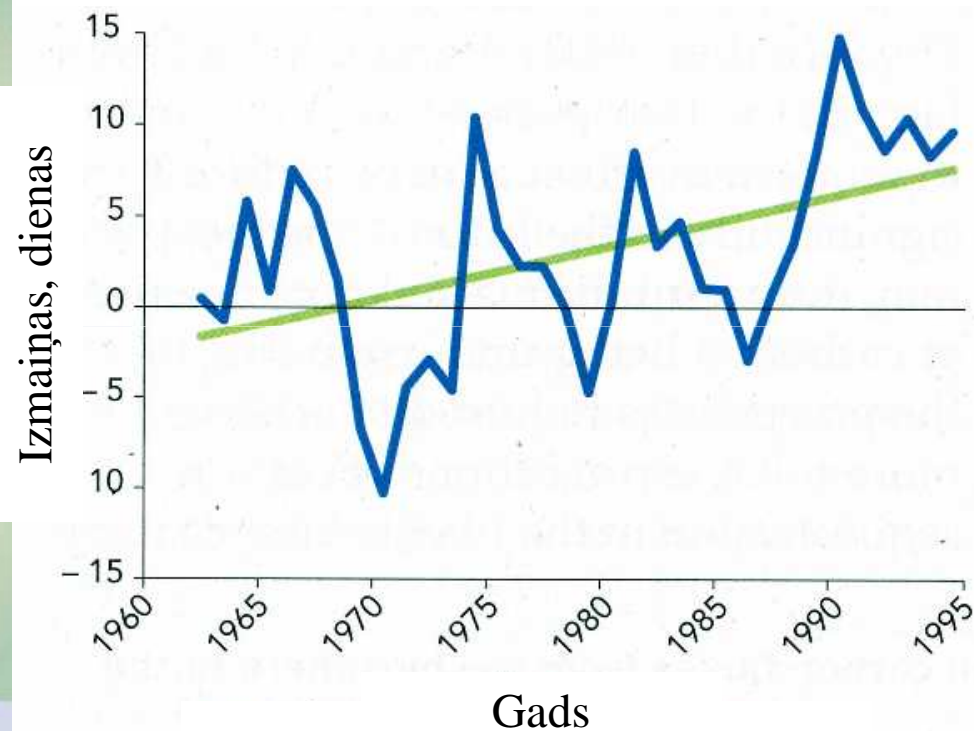

From Phil Jones, 2008

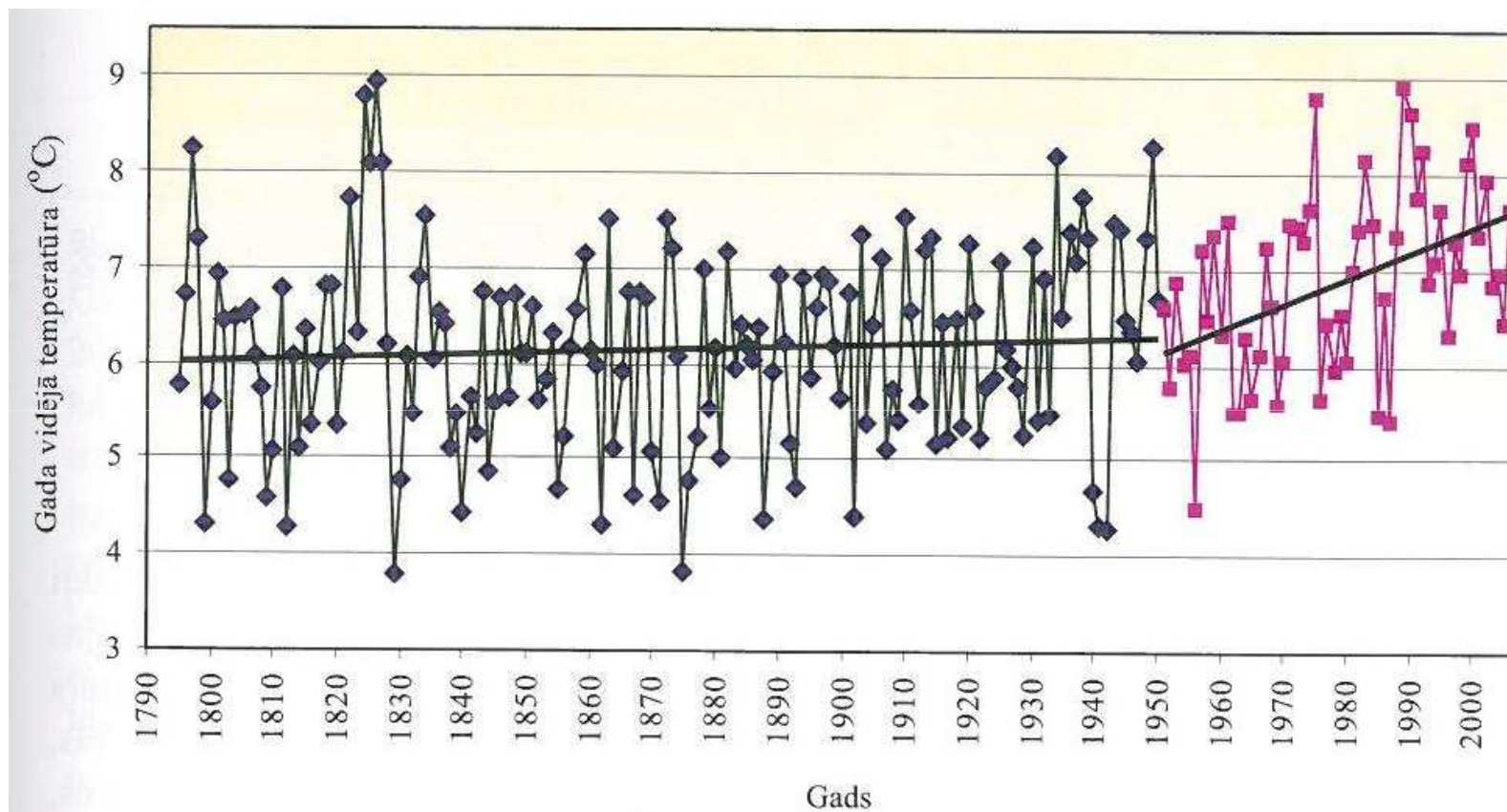
Novērotās klimata izmaiņas

Novērotās veģetācijas perioda izmaiņas

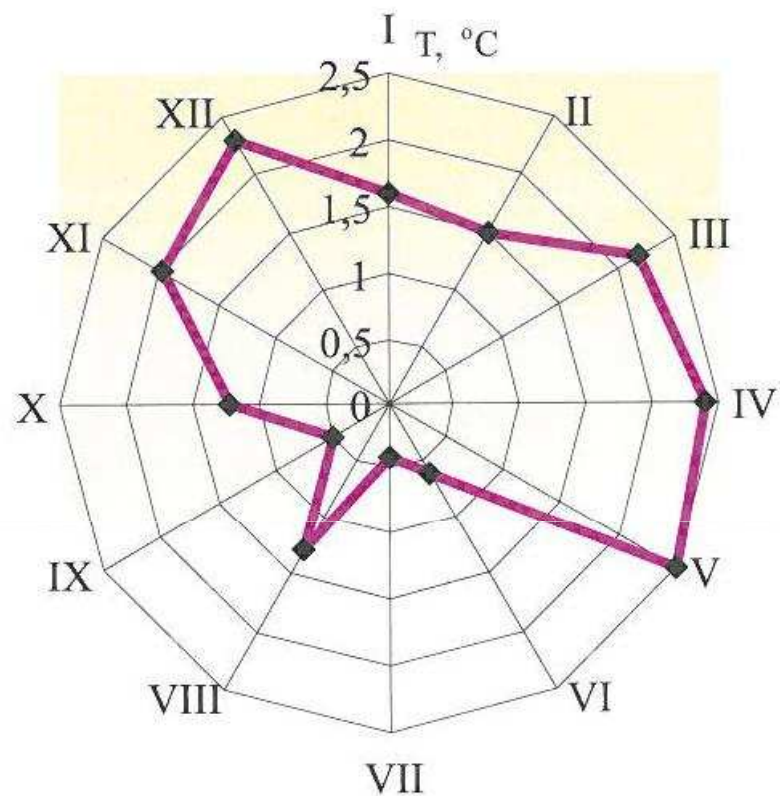

Novērotās klimata izmaiņas

no Kļaviņš u.c., 2008

Novērotās klimata izmaiņas

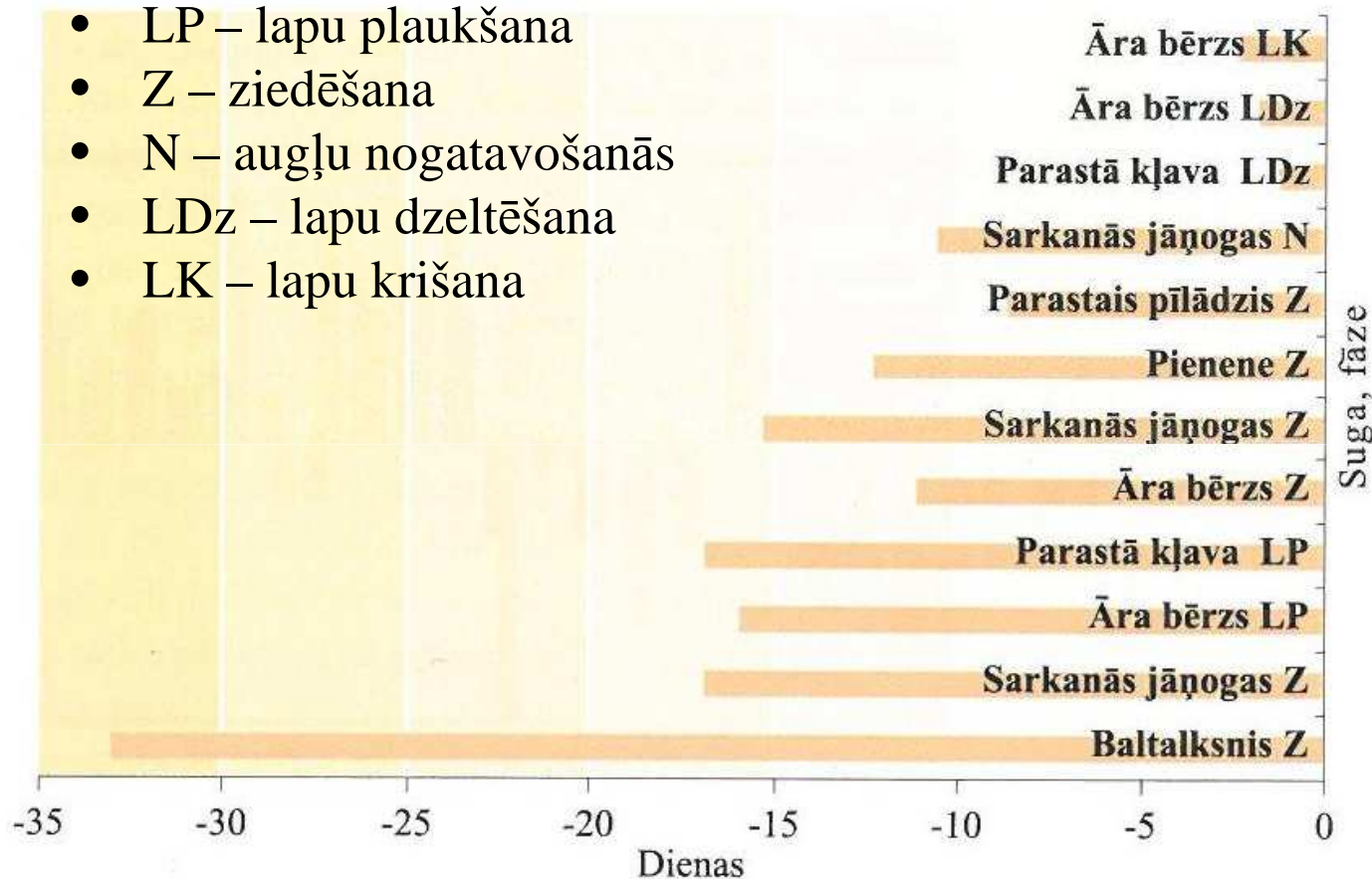
Temperatūras izmaiņas Rīga,
1851.-2006. g.

no Kļaviņš u.c., 2008

Novērotās klimata izmaiņas

Būtiskākās izmaiņas fiksētas agrā pavasara fāzēm

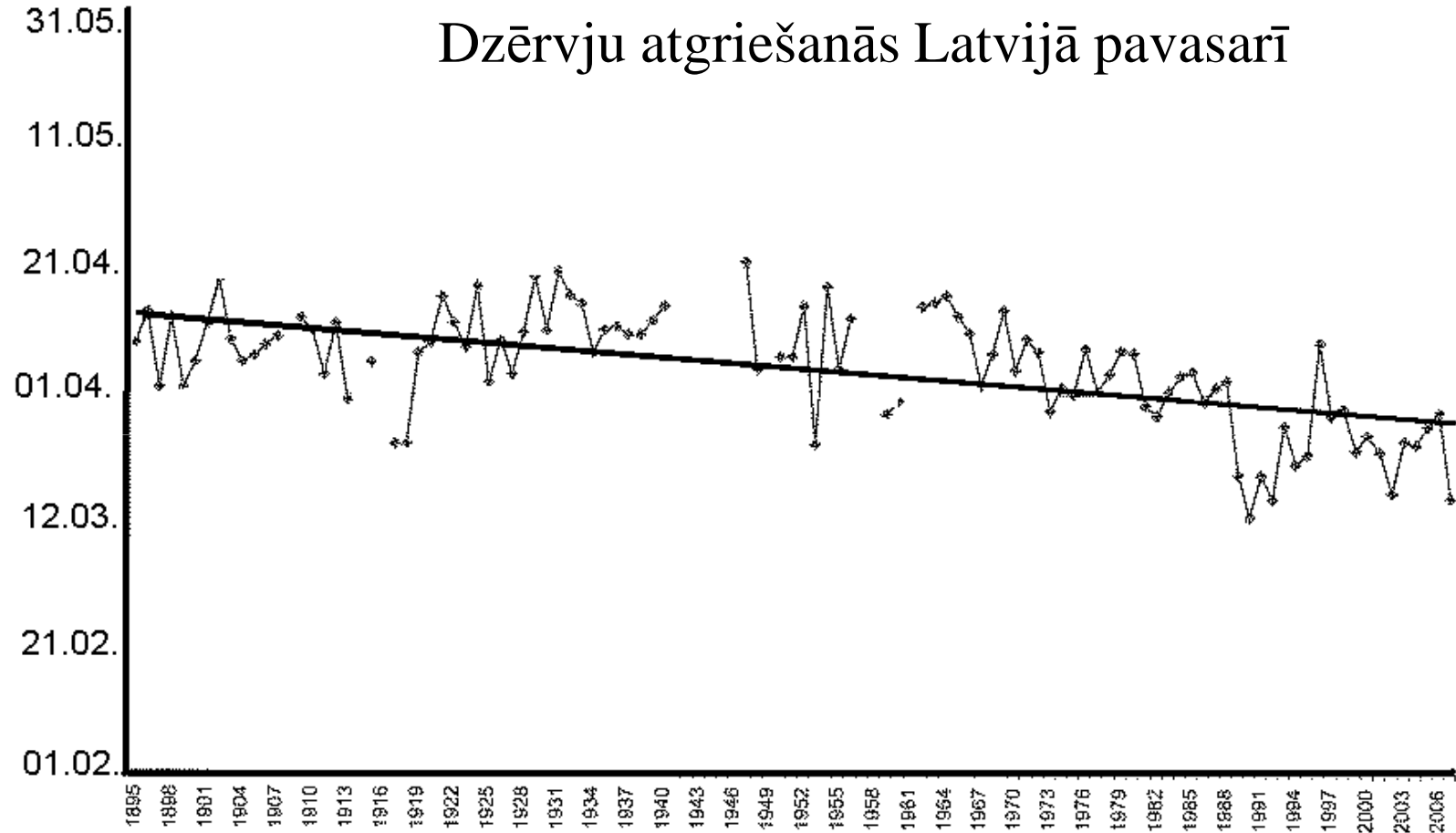
- LP – lapu plaukšana
- Z – ziedēšana
- N – augļu nogatavošanās
- LDz – lapu dzeltēšana
- LK – lapu krišana

no Kļaviņš u.c., 2008

Novērotās klimata izmaiņas

Dzērvju atgriešanās Latvijā pavasarī

Auniņš, 2006; LOB

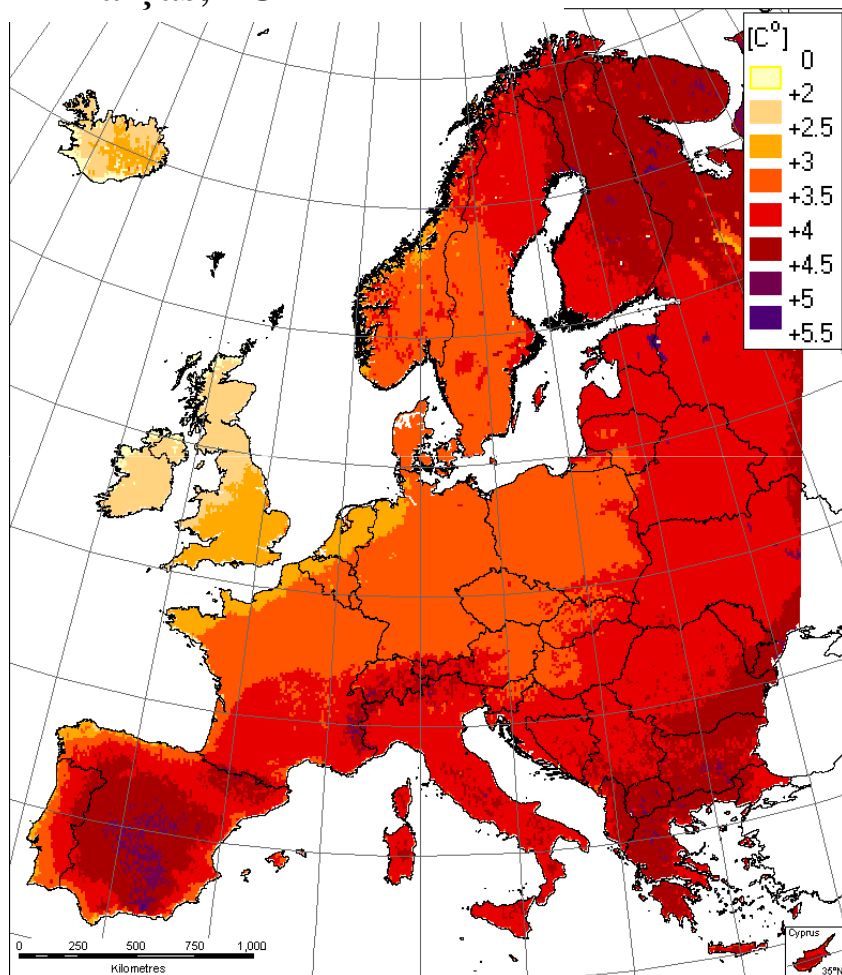

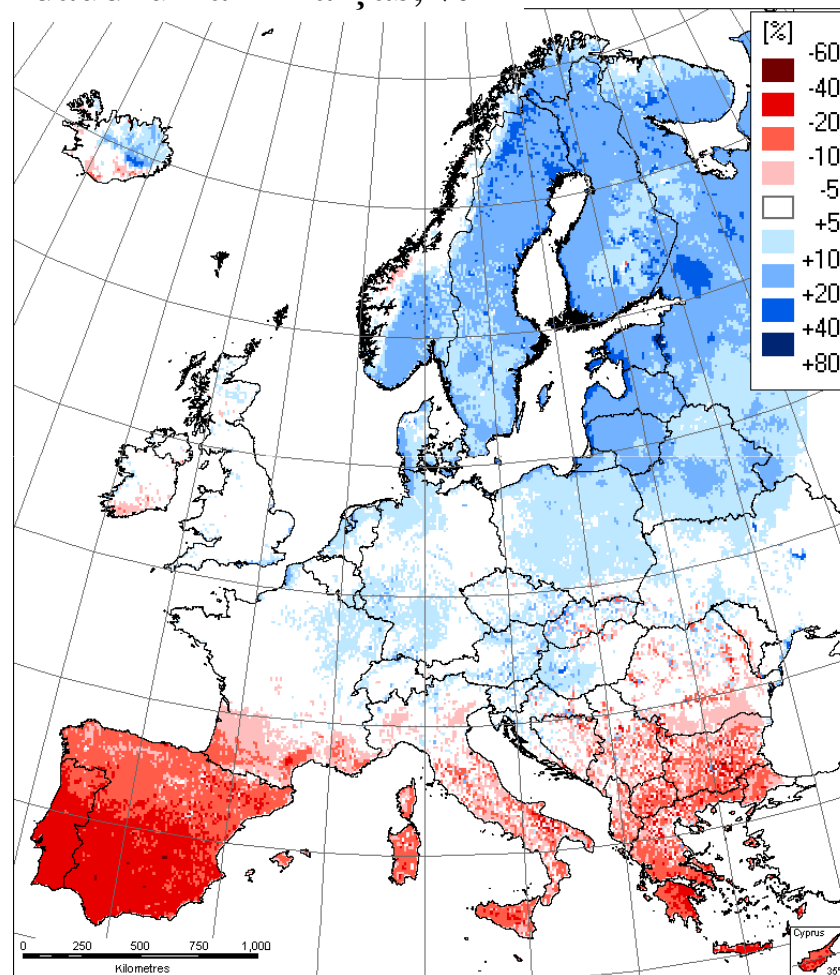
Prognozētās klimata izmaiņas

A2, 2100. gads

Gada vidējās temperatūras izmaiņas, °C

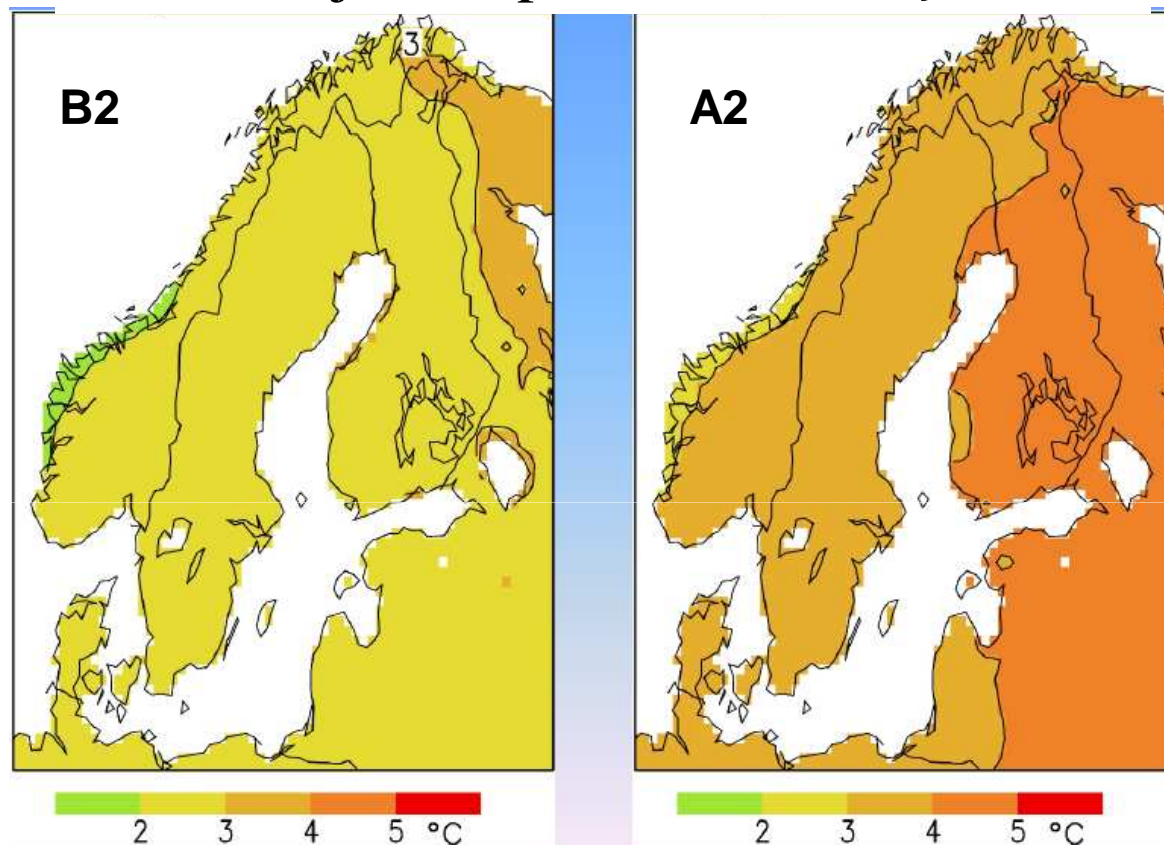
Gada kopējā nokrišņu daudzuma izmaiņas, %

JRC PESETA

Prognozētās klimata izmaiņas

Gada vidējās temperatūras izmaiņas, °C

B2 – vidēji strauja cilvēku skaita palielināšanās un ekonomiskā attīstība, lokāli (reģionāli) risinājumi ekoloģiskās, sociālās un ekonomiskās ilgtspējības nodrošināšanai.

A2 – strauja cilvēku skaita palielināšanās, izteiktas ekonomiskās attīstības atšķirības starp reģioniem, lēna tehnoloģiju attīstība, nomaiņa uz videi draudzīgākām.

Prognozētās klimata izmaiņas

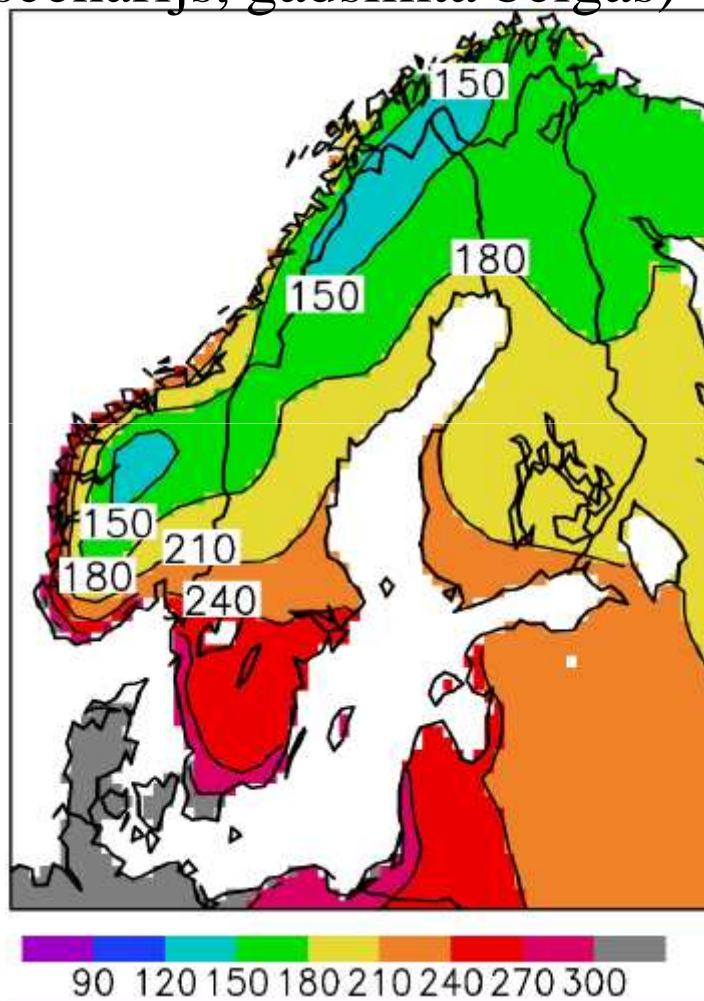
- Gada vidējā temperatūra Latvijas teritorijā pieaugs par aptuveni 4° A2 scenārijam un par 2,6° B2 scenārijam
- Vislielākais vidējās temperatūras pieaugums būs decembrī un janvārī (līdz pat 6°), vismazākais jūnijā
- Maksimālā no mēneša vidējām temperatūrām pieaugs vairāk par vidējo temperatūru vasaras mēnešos (jūlijs –septembris)
- Minimālā no mēneša vidējām temperatūrām pieaugs vairāk par vidējo ziemā (decembris, janvāris)
- Mēneša vidējo temperatūru starp gadu mainība samazināsies ziemā, palielināsies vasarā

Senņikovs u.c., 2008, KALME

Prognozētās klimata izmaiņas

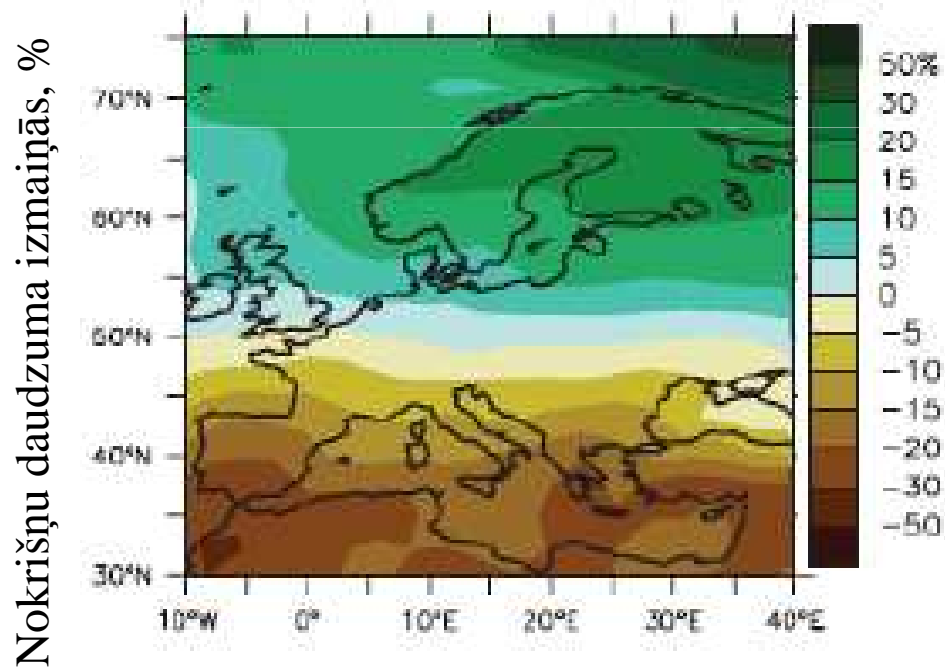
Veģetācijas perioda garuma izmaiņas
(A2 scenārijs, gadsimta beigas)

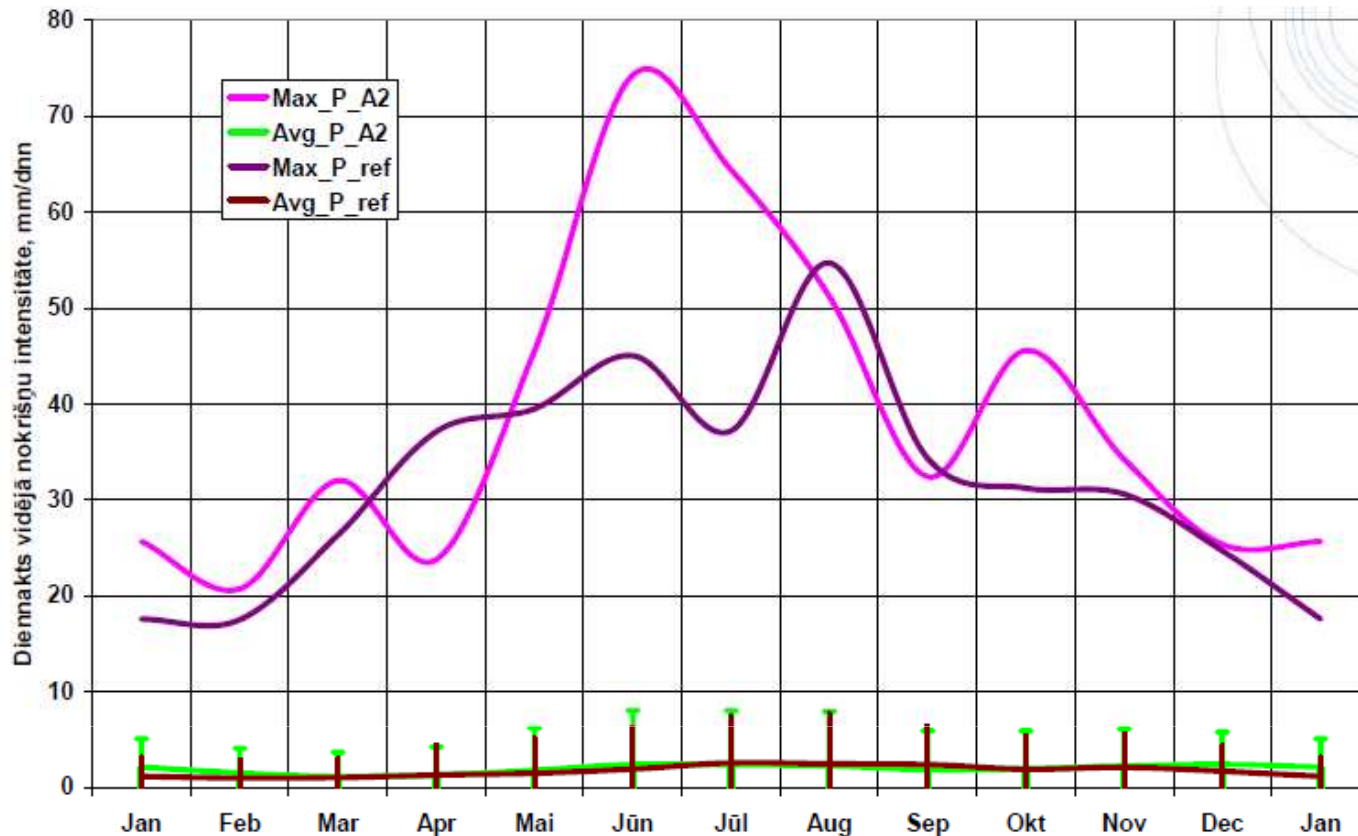
no Bergh et al., 2009

Prognozētās klimata izmaiņas

- Gada nokrišņu summa pieaugs par 8-11% A2 scenārijam un par 4-8% B2 scenārijam
- Mēneša vidējais nokrišņu daudzums pieaug ziemā (decembris-februāris) un vasaras sākumā (maijs, jūnijs), samazinās vasarā (jūlijs-septembris)

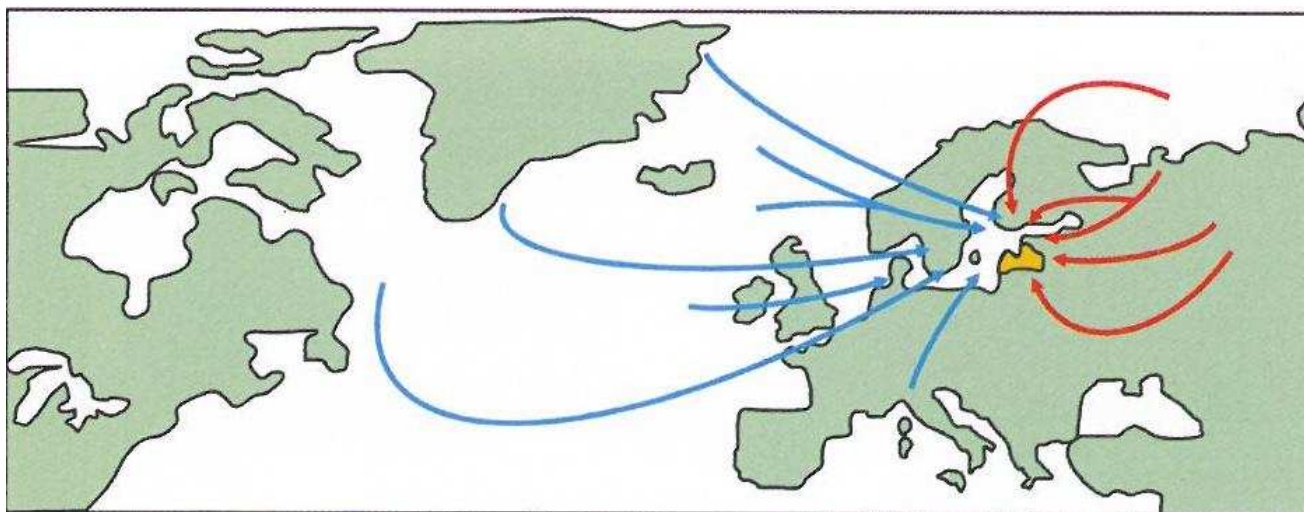

(Christiansen et al., 2007)

- Klimata izmaiņu rezultātā pieaugs bez nokrišņu periodu, kuru garums ir vairāk kā 5 dienas, atkārtojamība; īsu bezlietus periodu atkārtojamība samazināsies
- Kopumā tas nozīmē, ka vienlaikus pieaugs īstermiņa nokrišņu intensitāte un sausuma periodu garums

Prognozētās klimata izmaiņas

- Vidējā temperatūra Latvijā pieaugs par 2,6°-4°C
- Kopējo nokrišņu daudzums pieaugs par 11-15%
- Pieaugs gan nokrišņu teritoriālā, gan laika mainība, līdz ar to palielināsies kā maksimālā nokrišņu intensitāte, tā sausuma periodu garums; šis efekts būs izteiktāks vasaras mēnešos (jūlijs, augusts)
- Veģetācijas perioda garums palielināsies par 1-2 mēnešiem

Paldies !

Āris Jansons
aris.jansons@silava.lv